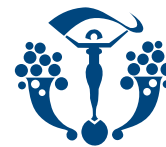

Rapport 2013:2
ISSN 1650-7965

VÄSTSVENSKA
HANDELSKAMMAREN

Global i Västsverige
Regionen ur expatriaters perspektiv

Global i Västsverige är publicerad av Västsvenska Handelskammaren 2013.

Citera oss gärna men ange källa.

Författare/Ingrid Pousard /*ingrid.pousard@handelskammaren.net*

Papper/Munken Polar 200 gram (omslag)/Munken Polar 120 gram (inlägga)

Förord

För att de Västsvenska företagen skall utvecklas och bli så konkurrensmässiga som möjligt krävs rätt kompetens. På en begränsad arbetsmarknad som vår, finns inte alltid de personer vi behöver i regionen. Västsvenska företag är då beroende av spetskompetens från övriga världen och att personer som har sådan är villiga att flytta hit. Det är främst de större företagen som använder sig av internationell kompetens, men det blir allt vanligare i vår globaliserade värld.

Handelskammaren har, som en av våra tjänster, att hjälpa internationell kompetens sk expats med att hitta bostad, skola för medföljande barn och att anordna sociala aktiviteter och skapa nätverk för hela familjer. Detta gör vi för att Västsverige ska bli starkare och för att de utländska personerna skall trivas så bra som möjligt.

I dagsläget finns det uppskattningsvis runt 3000 internationella personer i Västsverige med tidsbegränsade kontrakt. Helst vill vi få fler att komma hit och allra helst vill vi att de ska få ett så bra intryck av sin vistelse att de väljer att bosätta sig här. Det kräver att de trivs, att vi förmår infria deras förväntningar på vistelsen i vårt land och att de kan rekommendera andra att följa deras exempel.

Denna rapport är den första i sitt slag. Den är kartläggning av hur denna specifika och för vår region så viktiga målgrupp trivs och upplever livet i Västsverige. Vad är bra och vad kan bli bättre? Rapporten skall användas som grund i arbetet att ta tillvara det som är bra och ytterligare förbättra det vi har möjlighet att påverka för internationell kompetens. Det kräver samarbete mellan samhällets olika delar. Förhoppningen är att vi kan attrahera ännu fler att komma till Västsverige. Kanske blir det så att de även väljer att stanna kvar.

Johan Trouvé
VD
johan.trouve@handelskammaren.net

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	6
Om studien	7
Inledning	9
Attraktiv livsstil viktigare än karriär	10
Skolan – inte i världsklass	13
Tryggt attraktivt samhälle men medelmåttigt affärsklimat	15
Den tröga byråkratin	18
Bilden av Västsverige	19
Slutsatser och åtgärder	21
Avslutning	25
Västsvenska Handelskammarens rapportserie	26

Sammanfattning

Idag är nära 2300 företag i Västsverige utlandsägda och sysselsätter 24 % av den totala arbetskraften. Samtidigt ökar andelen invånare i regionen med utländsk bakgrund. Det är inte längre det svenska som alltid styr samhället vilket måste finnas med i beräkningen när beslut om samhällsutveckling och resursfördelning tas.

I denna rapport har Västsvenska Handelskammaren undersökt hur expatriater och dess medföljande uppfattar vår region att leva och verka i. Hur står sig Västsverige i den internationella konkurrensen?

Ett nedslående och avgörande resultat från undersökningen är att Västsverige generellt inte lyckas infria de förväntningar expatriater har på regionen. Slutsatsen från detta är att vi behöver stärka vår position och attraktivitet internationellt samt säkerställa ett bättre mottagande av de internationella invånare regionen får.

Resultaten visar vidare att den svenska skolan behöver bli starkare. Vill vi positionera oss utomlands behöver Västsverige konkurrera med en skola i världsklass. Samma sak gäller myndigheter. I undersökningen får svenska myndigheter låga betyg av expatriaterna. Samtidigt är myndighetskontakter oundvikliga som ny i vårt land. Här behöver åtgärder vidtas så att servicen till expatriater kan förbättras.

Även det västsvenska affärsklimatet upplevs som medelmåttigt. Här underträffar verkligheten den förväntade bilden. Allra mest kritiska är de medföljande som upplever svårigheter att få gehör för sin

kompetens. Ett gott affärsklimat tror vi är viktigt för att stå sig i den internationella konkurrensen och det finns ett viktigt arbete att göra på området.

Generellt är medföljande till anställda i regionen mer negativt inställda till Västsverige än gruppen i övrigt. Detta gäller även för dem som har familj. Slutsatsen bör tas på allvar, trivs inte medföljande i Västsverige kan det påverka ett beslut om att stanna kvar eller flytta ifrån regionen.

Respondenterna är däremot mer positiva till livsmiljön i Västsverige. Här framhålls den västsvenska naturen, renheten och det trygga samhället. Vidare upplevs Västsverige erbjuda sina invånare en attraktiv livsstil. På dessa områden möter eller överträffas expatriaternas förväntningar.

Västsvenska Handelskammaren vill med denna rapport ge ett antal förslag på åtgärder till politiker och övriga beslutsfattare kring frågor kopplade till expatriater i regionen. Vid sidan av det behöver stat, kommun och näringsliv gemensamt arbeta för att stärka bilden av Sverige utomlands.

Vi föreslår bland annat.

- » Expatriatråd till myndigheter.
- » Handlingsplan för konkurrenskraftig skola.
- » Riktad info om svenskt affärsklimat.

Vi hoppas att resultaten ska vara vägledande för politik, myndigheter och samhället i övrigt. Västsverige behöver bli mer känt i världen.

Om studien

Denna rapport bygger på en kvalitativ studie i enkätform som genomförts bland totalt 499 personer i Västsverige. Svarsfrekvensen var 21 %.

Studien syftar till att undersöka i vilken utsträckning Västsverige som region står sig internationellt bland människor som lever här idag.

I undersökningen har respondenterna fått rangordna livet i Västsverige ur ett antal olika perspektiv. Respondenterna har dels redovisat hur deras förväntningar såg ut innan de kom till regionen och sedan hur nöjda de är med de olika delarna nu när de bor här. Därefter har vi jämfört förväntningarna med upplevelsorna.

Samtliga frågor i undersökningen har besvarats då individen befunnit sig i Västsverige.

Respondenterna i undersökningen har i ett antal olika avseenden fått ta ställning till påståenden knutna till olika delar av livet i Västsverige. I den del som handlar om förväntningar har påståendena rört hur höga förväntningarna varit och i den del som rör upplevelser hur nöjda de är. Rangordningen har gjorts på en skala mellan 1 till 6 där de har kunnat ange i vilken grad de instämmer i påståendet. För varje område har sedan ett medelvärde räknats ut. Detta är den grad respondenterna instämmer med påståendet. Medelvärden redovisas löpande i resultatet.

För att tydliggöra resultatet redovisas det också i procent. Detta görs genom att den sexgradiga skala

delats in i tre olika nivåer. De första två skalstegen är de som inte instämmer, de två mittersta skalstegen motsvarar dem som inte tar lika aktivt ställning och de två högsta skalstegen är de som håller med om påståendet i hög grad eller mycket hög grad. Därutöver redovisas medelvärden för varje del

Expats – internationellt anställda

Begreppet ”expat” kommer från engelskan och är en förkortning på ”expatriate”. Benämningen används för personer som är kompetenta professionellt och som valt att flytta till ett annat land än där de är medborgare i syfte att arbeta.

Vem kommer till Sverige för att arbeta?

- » Hälften av de svarande i undersökningen är kvinnor och hälften är män.
- » Fler än 7 av 10 är anställda och närmare 3 av 10 är medföljande.
- » Majoriteten arbetar inom industrin, 70 % och resten inom tjänstesektorn.
- » 70 % är gifta och har familjen med sig till Västsverige.
- » Mer än hälften av de tillfrågade befinner sig i regionen på ett lokalkontrakt och anpassar sig efter svenska arbetsmarknadsregler. Majoriteten av respondenterna är i Västsverige på obestämd tid, lokalanställda eller tillsvidareanställda i internationell enhet av företaget.
- » Hälften av de svarande har besökt Sverige vid ett tidigare tillfälle och har också bott utomlands som expat tidigare i livet.

Inledning

“Volvo Cars are rightly famous for their durability, quality, safety, environmental care and Scandinavian design. In this value, Volvo mirrors the Swedish nation of global pioneer of safety standards and great design”

Detta uttalande gjordes av Geelys grundare och ordförande Li Shufu i samband med övertagandet av Volvo Personvagnar 2009. I samma veva konstaterades att det mesta av produktions- och utvecklingsdelarna skulle bli kvar i Göteborg.

Uttalandet var ett tydligt positivt ställningstagande för flera grundvärderingar som det svenska samhället förknippas med internationellt. Samme Li Shufu gjorde ett annat uttalande på bilmässan i Genève tidigare i år där tongångarna var annorlunda.

”Volvo har en svaghet och det är designen. Inte heller bilens interiör känns tillräckligt lyxig, den känns alltför skandinavisk. Man har ännu inte anpassat sig till kinesernas uppfattning om lyx när det gäller interiördesignen av Volvobilar och det måste åtgärdas.”

Dessa något motsägelsefulla uttalanden om svenskheten i varumärket Volvo går på sätt och vis att applicera på Sverige som land och det som upplevs som svenskt. Sverige upplevs vara ett land med hög säkerhet, ren och fin miljö med möjligheter att erbjuda medbor-

garna en attraktiv livsstil, dessa faktorer bekräftas i denna rapport. Men det finns områden att förbättra. Vi upplevs bland annat som allt för byråkratiska och medelmåttiga. Handelskammaren anser att vår förmåga att stå på tå för kunden och hålla världsklass måste utvecklas.

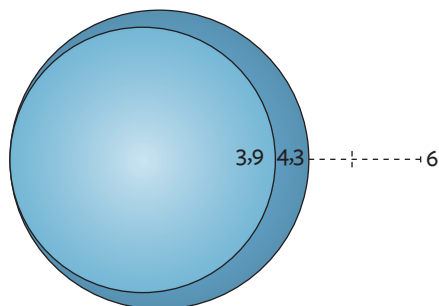
För att överleva som litet land i världen behöver Sverige ligga i topp inom en rad områden. Vi har inte många konkurrensfördelar jämfört med andra länder, men det vi är bra på ska lyftas. Samtidigt måste vi ligga på topp inom områden som utbildning, affärsklimat och myndigheter, det är på dessa områden vi kan konkurrera.

Det är också angeläget att förvalta det utländska ägandet i landet. Om inte riskerar vi att gå miste om viktiga investeringar och minskar chanserna att locka utländsk kompetens. Samtidigt ökar risken att de investeringar som gjorts i vårt land samt den kompetens som redan flyttat hit väljer att lämna regionen.

I Global i Västsverige undersöker Västsvenska Handelskammaren hur expatriater i regionen ser på Västsverige som plats att leva och verka på. Resultaten kommer att ge oss en fingervisning om vad vi är bra på samt ligga till grund för ett politiskt arbete inom områden som behöver stärkas. Vi får också en uppfattning om regionens chanser att stå sig i den globala konkurrensen.

Attraktiv livsstil viktigare än karriär

Beslutet om att flytta till ett nytt land kräver både överbäganden och förberedelser. Förändringen påverkar, både privat och professionellt. Ett helt nytt liv ska formas, man byter boende, jobb och kultur på samma gång. I undersökningen har vi kartlagt hur beslutsprocessen inför flytten till Västsverige såg ut. Vilka var de avgörande faktorerna för att flytta? Är det professionella faktorer som avgör? Vad väger tyngst?

● Jobbrelaterade ● Ickejobbrelaterade

Balans mellan jobb och fritid

Balans mellan jobb och fritid är avgörande när en person tar beslut om att flytta till Västsverige för arbete. De flesta människor lever i ett förhållande och många har barn. 7 av 10 har med sig familjen till regionen. Mot den bakgrunden är det naturligt att icke-jobbrelaterade faktorer väger tungt i ett avgörande för flytt, det är en hel familj som ska leva och trivas i Västsverige.

Generellt visar resultatet att den totala balansen i livet värderas högt bland respondenterna. Delar man upp mängden totala svar i jobbrelaterade och icke jobbrelaterade faktorer, blir det tydligt att de icke jobbrelaterade faktorerna värderas högre än de som är kopplade till karriären.

Räknat i medelvärde på den sexgradiga skalan som respondenterna följt hamnar de icke jobbrelaterade faktorerna på 4,3 i betydelse jämfört med 3,9 för jobbrelaterade.

Ökad arbetslivserfarenhet enskilt viktigaste faktorn

Trots att respondenterna sammanvägt lyfter de icke jobbrelaterade faktorerna inför flytten är den enskilt viktigaste faktorn ändå professionell.

Viktigast av allt i valet att flytta är den ökade arbetslivserfarenheten. Medelvärdet eller den grad respondenterna instämmer med hamnar på 4,83 i den sexgradiga skalan.

I procent innebär det att över 70 procent av de tillfrågade anser denna faktor som mycket viktig. Även utökat ansvar är en påverkande faktor. Här anger 66 procent att de nya arbetsuppgifterna i Västsverige spelat stor roll.

Däremot är siffrorna inte riktigt lika höga när det gäller i vilken utsträckning Sverigevistelsen ska fungera som en språngbräda till nästa karriärsteg på hemmaplan. Av alla uppger 58 procent att det motiverar dem, medan mer än 40 procent menar att detta har liten eller ingen betydelse.

Bara 16 procent av de tillfrågade anger att krav från arbetsgivaren på utlandsvistelser ligger bakom flytten till Sverige.

Erfarenhet av utlandsboende viktigast i ranking av icke jobbrelaterade faktorer

På motsvarande sätt har också respondenterna ombetts att vikta icke jobbrelaterade skäl bakom beslutet att flytta till Västsverige.

Bland de viktigaste skälen anges möjligheten att lära känna ett nytt land och en ny kultur. Medelvärdet eller den grad respondenterna instämmer med hamnar på 4,73 i den sexgradiga skalan.

I procentsiffror innebär det att möjligheten att uppleva en ny kultur har stor eller mycket stor betydelse för 67 procent av de tillfrågade.

Ekonomi – inte avgörande

Kartläggningen visar vidare att ekonomiska argument väger relativt lätt i beslutet om utlandsflytt. Frågan om bättre lön eller utökade förmåner får enbart en instämmandegrad på 3,4. Av alla är det bara en fjärdedel eller 24 procent som instämmer helt eller i hög grad i att de ekonomiska skälen vägt tungt. Hälften har angett att detta inte spelat så stor roll och 25 procent anger att det har haft liten betydelse.

Avgörande faktorer för beslut om utlandsflytt

Icke jobbrelaterade

1. Möjlighet att uppleva en ny kultur	4,73
2. Möjlighet att bo utomlands	4,48
3. Ny miljö	4,38
4. Kulturell erfarenhet för familj	4,15

Jobbrelaterade

1. Arbetslivserfarenhet	4,83
2. Ökade befogenheter	4,69
3. Språngbräda till framtida karriär	4,58
4. Bättre ersättning/förmåner	3,42

Analys

I beslutet om en utlandsflytt vägs hela familjens situation in. Det räcker inte med ett intressant jobb. Inget jobb eller karriärmöjlighet kan uppväga en situation där inte familjen trivs och det övriga livet fungerar.

Det ställer höga krav på ett helhetsperspektiv från arbetsgivare och andra intressenter med intresse för internationellt anställda. Det är därför viktigt att företag blir medvetna om hur personliga och professionella faktorer påverkar en persons beslut om att acceptera ett uppdrag i Västsverige.

Här är det angeläget att skapa ett så gott klimat för expatriater som möjligt. Om inte personliga incitament föreligger finns risken att västsvenska företag går miste om nödvändig kompetens och att anställda som redan lever här väljer att flytta härifrån. Regionen förlorar då naturliga ambassadörer utomlands vilket vi är beroende av för att sprida en positiv bild av Västsverige.

Oavsett vikten av icke jobbrelaterade faktorer är det helt klart att det professionella erbjudandet måste vara attraktivt. Bra arbetsvillkor, möjligheter att utvecklas och få utökat ansvar på en ny position är viktigt för de tillfrågade. Möjligheten till en spännande karriär anses därmed gå hand i hand med chansen till en attraktiv livsmiljö.

Skolan – inte i världsklass

Sju av tio har med sig sin familj till Västsverige. Av denna anledning är det angeläget att titta närmare på de faktorer som påverkar familjens liv i regionen. En av de viktigaste är skolan. Vi har därför tittat närmare på hur förväntningarna sett ut på den västsvenska skolan och kanske ännu mer angeläget, hur upplevelsen av skolan är på plats.

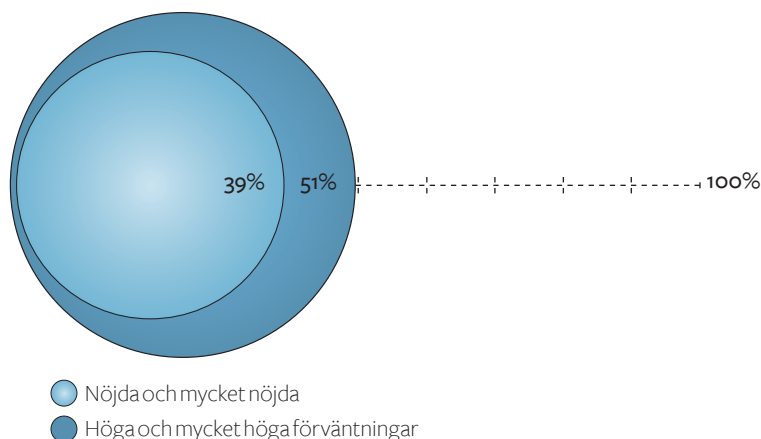
Höga förväntningar

Förväntningarna på det svenska skolsystemet är höga bland respondenterna. På den sexgradiga skalan angav respondenterna att deras förväntningar på den svenska skolan var 4,27. I procent innebär det att mer än hälften av de tillfrågade, närmare 51 procent, hade höga eller mycket höga förväntningar. Som jämförelse var det bara 13 procent som hade låga eller mycket låga förväntningar på skolan.

Skolan lever inte upp till förväntningarna

När respondenterna utifrån samma sexgradiga skala ombeds bedöma hur nöjda de är med den svenska skolan deras barn går i blir värdet inte lika högt. Vårt skolsystem lever helt enkelt inte upp till förväntningarna. Medelvärde för skolan på den sexgradiga skalan hamnar på endast 3,88. En bra bit under förväntningarna som låg på 4,27.

Omvandlat i procent blir glappet mellan förväntningar och utfall tydligt. Uppemot en femtedel, 19 procent är missnöjda eller mindre nöjda med den svenska skolan. Det ska jämföras med de 13 procent som hade låga förväntningar på skolan. Tittar vi på dem som är nöjda finns motsvarande skillnad. Av respondenterna uppger 39 procent att de är nöjda eller mycket nöjda med skolan. Däremot uppgav fler än hälften, 51 procent, att de hade höga eller mycket höga förväntningar på skolan.

Missnöje med skolan störst hos medföljande

Bryter man ner svaren på de 27 procent av respondenterna som är medföljande blir betyget på skolan ännu sämre. Detta är intressant eftersom det i många fall är den personen som har mest kontakt med skolan.

Bland de medföljande värderas skola/utbildning till ett medelvärde på 3,2 på den sexgradiga skalan. Det ska jämföras med hela gruppen som hamnar på 3,88.

Bilden av skolan

Förväntad bild

Generell	4,27
----------	------

Upplevd bild

Generell	3,88
Medföljande	3,20
De med familj	3,00

Analys

Det låga betyget på det svenska skolsystemet är alarmerande eftersom det kan påverka en hel familjs beslut om att stanna kvar eller flytta ifrån Västsverige.

Ett konkurrenskraftigt utbildningssystem som håller internationellt hög kvalitet borgar för en framtida välutbildad befolkning som kan fylla behoven av efterfrågad arbetskraft. För ett litet land som Sverige är välutbildad arbetskraft en av de viktigaste konkurrensfaktorerna. Med ett utbildningssystem som rankas högt internationellt ökar också chanserna att locka utländska studenter till regionen.

Så är inte fallet idag, svensk utbildning rankas lågt i internationella jämförelser och upplevs också medelmåttig av de tillfrågade i denna studie. Resultaten i rapporten visar att det svenska utbildningssystemet i viss mån inte lever upp till de förväntningar som omvärlden har på det.

Tryggt attraktivt samhälle men medelmåttigt affärsklimat

Sverige och det svenska samhället är internationellt erkänt för en hög levnadsnivå och attraktiv livsmiljö. Men lever upplevelserna av Sverige och Västsverige upp till de förväntningar de tillfrågade i denna undersökning har?

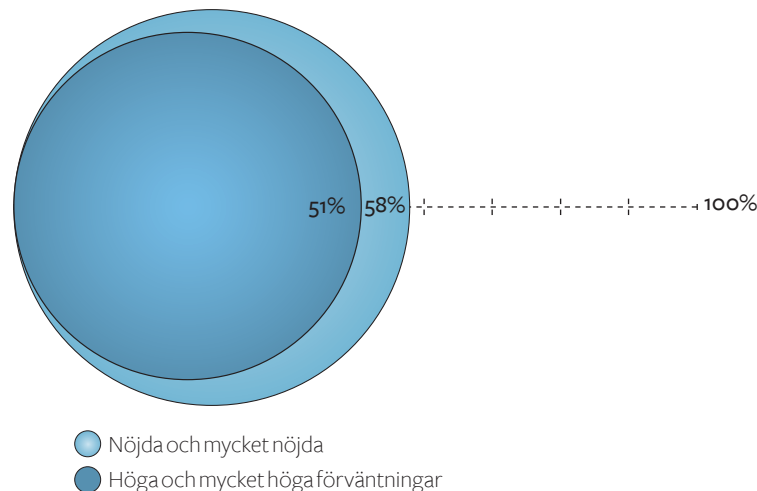
Vår livsstil överträffar förväntningarna

Västsverige lockar, som konstaterats tidigare i rapporten, med en attraktiv livsmiljö. Respondenterna uppger höga förväntningar inom detta område. På den sexgradiga skalan blir medelvärde på den förväntade livsmiljön 4,79. Den upplevda bilden är något lägre, 4,47, men värderas ändå högt.

När vi jämför förväntningarna med hur attraktivt de tillfrågade upplever sitt liv i Västsverige överträffas förväntningarna. Nära 6 av 10 upplever att Västsverige erbjuder möjligheter till en mycket attraktiv livsstil för sina invånare. Påståendet ges 4,51 i upplevd nöjdhet vilket ligger i nivå med förväntningarna på 4,55.

Omräknat i procent uppger 58 procent att de är nöjda eller mycket nöjda med sin livsstil. Det ska jämföras med 51 procent som hade förväntningar på att livsstilen skulle passa dem bra eller mycket bra.

Resultaten visar vidare att regionen upplevs som trygg och säker. Påståendet ges en instämmandegrad på 4,62, vilket är i nivå med förväntningarna.

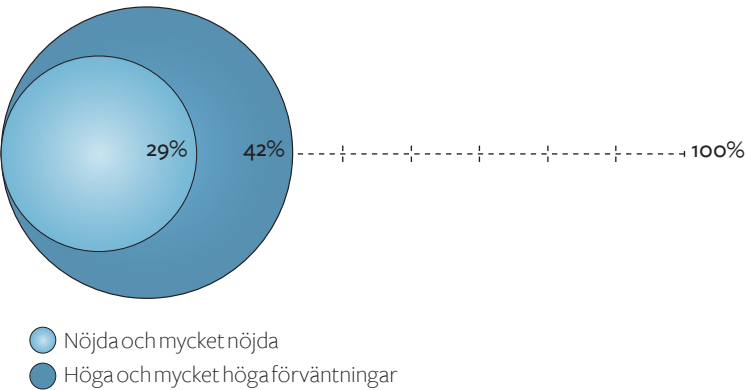

Affärsklimatet får dåligt betyg

En region med god livsmiljö och attraktiv livsstil kan förväntas ha ett positivt affärsklimat. Men respondenterna ger det västsvenska affärsklimatet lågt betyg.

Här infrias inte förväntningarna som gavs ett medelvärde på 4,16. Väl på plats i Västsverige är upplevelsen en annan. Av sex skalsteg värderas affärsklimatet endast till 3,8.

Omräknat i procent förstärks denna medelmåttiga bild. Totalt hade 42 procent höga eller mycket höga förväntningar på affärsklimatet. Väl på plats i regionen håller bara 29 procent fast vid betyget. Hela 17 procent av de tillfrågade uppger sig vara missnöjda eller mindre nöjda med det västsvenska affärsklimatet.

Medföljande mest kritiska

Upplevelserna av affärsklimatet är som mest negativa hos den medföljande gruppen. Gruppen värderar det upplevda affärsklimatet till 3,1 jämfört med hela gruppens värdering på 3,8.

Säkert, grönt och attraktivt

Förväntad bild		Upplevd bild	
Attraktiv livsmiljö	4,79	Säkerhet	4,62
Säkerhet	4,73	Attraktiv livsstil	4,51
Attraktiv livsstil	4,55	Attraktiv livsmiljö	4,47

Affärsklimat

Förväntad bild		Upplevd bild	
Generell	4,16	Generell	3,8
		Medföljande	3,1

Analys

Ett positivt affärsklimat är avgörande för att främja nya idéer och företagsutveckling. Västsverige är en region i förändring och utan nytänkande stannar utvecklingen.

Resultatet är anmärkningsvärt, medföljande kommer många gånger till Västsverige utan anställning men med en förhoppning om att kunna få det på plats. Här vittnar flera individer bland de medföljande om svårigheter med att starta företag, komma in på arbetsmarknaden och få tillgång till karriärnätverk.

Västsverige erbjuder ett samhälle med attraktiv livsmiljö och möjlighet att leva tryggt utifrån önskad livsstil. Däremot behöver insatser göras för att öka nöjdheten kring det upplevda affärsklimatet. Ett medelmåttigt affärsklimat är inte acceptabelt om vi skall nå den efterfrågade utveckling som ökad konkurrens från omvärlden kräver.

Den tröga byråkratin

Som ny i ett främmande land är kontakten med myndigheter nödvändig och central. En del av undersökningen har därför ägnats åt att kartlägga i vilken utsträckning västsvenska myndigheter förmår att bistå våra expatriater.

Myndighetskontakter får låga betyg

Trots låga förväntningarna från de tillfrågade lyckas svenska myndigheter inte imponera på respondenterna. Respondenternas förväntningar på myndigheter ligger på 3,81 i medelvärde av 6 möjliga. Väl på plats och i kontakter med myndigheter är respondenternas bild av dessa fortfarande låga. Den faktiska upplevelsen ges en instämmandegrad på 3,77. Undersökningen stärker det traditionella resonemanget om vårt land som ett byråkratiskt samhälle med svårforcerade myndigheter.

I kontakter med myndigheter och institutioner är det ofta den medföljande som sköter dessa och har en nyanserad bild av upplevelsen. Resultaten visar att gruppen är mer negativ till myndighetskontakter än de tillfrågade i övrigt och den upplevda nöjdheten ges en instämmandegrad på 3,3. Bland dem som har familj med sig till regionen framträder ett ännu lägre resultat, 2,7, vilket är ett helt skalstegs skillnad från den generella uppfattningen.

Myndighetskontakter

Förväntad bild		Upplevd bild	
Generell	3,81	Generell	3,77
		Medföljande	3,3
		De med familj	2,7

Analys

Ett samhälle är beroende av fungerande, effektiva institutioner. Resultaten visar att myndigheters hantering av ärenden kopplade till expatriater i Västsverige behöver effektiviseras. Det ligger ett stort ansvar på den enskilde individen i dessa frågor vilket gör att svenska myndigheter behöver anpassa sin verksamhet så att människor med internationell bakgrund kan tillgodogöra sig nödvändig information.

Att det dessutom visar sig att medföljande är mer negativa till myndigheter än gruppen i övrigt är allvarligt. Fungerar inte vardagslivet för familjen är det inte osannolikt att detta påverkar ett beslut om att flytta ifrån eller stanna kvar i regionen.

Bilden av Västsverige

Västsverige lockar med en attraktiv livsstil, en ren miljö och ett samhälle som garanterar medborgarna säkerhet. Dessa tre faktorer lyfter expatriater i Västsverige som de viktigaste när de värderar sin upplevda bild av regionen och påståendena ges medelvärden runt 4,5.

Vid en jämförelse av förväntningarna på Västsverige bland de svarande i rapporten och den upplevda nöjdheten bland samma stämmer bilden överens. En sammanslagning av samtliga påståenden visar att den förväntade bilden ges ett medelvärde på 4,13 och den upplevda 4,0. Vi lever därmed upp till förväntningarna, men överträffar dem inte.

Lägst förväntningar har de tillfrågade på levnadsomkostnader, boende samt myndigheter och institutioner. Svenska institutet bekräftar bilden i en undersökning och konstaterar att normer upplevs allt för starka i Sverige, vilket kan påverka öppenhet och därmed talangförsörjning. (Svenska instiutet 2013)

Förväntningar

3 i topp

1. Attraktiv livsmiljö	4,79
2. Säkerhet	4,73
3. Attraktiv livsstil	4,5

3 i botten

1. Levnadskostnader	3,31
2. Myndigheter och förvaltningar	3,81
3. Boende	3,94

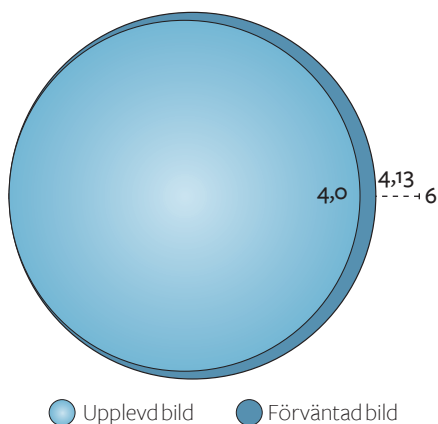
Nöjdhet

3 i topp

1. Säkerhet	4,62
2. Attraktiv livsstil	4,51
3. Attraktiv livsmiljö	4,47

3 i botten

1. Levnadskostnader	3,16
2. Boende	3,73
3. Myndigheter och förvaltningar	3,77

Slutsatser och åtgärder

När vi sammanfattar rapporten Global i Västsverige tyder resultaten på att Västsverige som region inte är tillräckligt attraktivt bland expatriater som lever här. Detta är särskilt tydligt inom områdena skola, myndigheter och inställningen till det västsvenska affärsklimatet.

För att synliggöra regionens styrkor och sätta fokus på de områden som behöver stärkas krävs en rad insatser på olika nivåer i samhället. Dessutom behöver extra tyngd läggas på att främja Sverige i världen för att locka relevant kapital och kompetens till regionen.

Ta tillvara internationell kompetens

Bild av förväntningar och upplevelser

Västsvenska företag behöver känna till vilka förväntningar internationell kompetens har på regionen. För att tillgodose gruppens behov och locka dem att stanna är det angeläget att företag som har internationell kompetens anställd arbetar aktivt med frågorna. Regelbundna avstämningar kring upplevd nöjdhet och utvecklingspotential bör genomföras för att kartlägga behov och undvika uppsägningar vilket leder till att människor lämnar regionen.

Inför Expatriatråd

Företag och berörda kommuner behöver föra en aktiv dialog kring prioriterade frågor för internationell kompetens. Västsvenska företag behöver kanalisera sina slutsatser om gruppens behov. Arbetet kan bedrivas genom ett så kallat expatriatråd som bör vara rådgivande till beslutsfattare inom kommunen.

Lokalisera ambassadörer

En grupp expatriater med olika nationalitet bör väljas ut gemensamt av näringsliv och kommun. Dessa ska sedan kunna verka som ambassadörer för Västsverige utomlands. En människa som levt i Västsverige kan bli en naturlig ambassadör och det är viktigt att ha en fortsatt dialog med dessa individer. På så sätt får vi en bild av hur diskussioner kring regionen går när personen flyttat härifrån.

Skolan – inte i världsklass

Strategi för konkurrenskraftig skola

Skolor med internationell profil behöver effektivisera sin verksamhet på grund av att majoriteten av respondenternas barn går i dessa skolor. En kartläggning över upplevda svagheter behöver göras för att hitta förbättringsområden att åtgärda och en handlingsplan för uppföljning av dessa tas fram.

I allt för många sammanhang har Handelskammaren blivit varse att den svenska skolan tappar i resultat.

Den här rapporten bekräftar denna bild och visar ytterligare på vikten av att den svenska skolan måste stärkas.

Medelmåttigt affärsklimat

Information om svenskt affärsklimat

Berörda kommuner behöver i samråd med näringslivet och ansvariga organisationer och myndigheter tydligare kommunicera hur det går till att starta företag i Sverige.

Samhällets parter behöver genomföra gemensamma insatser för att regelbundet informera individer med utländsk härkomst om nyföretagande, svensk arbetsmarknad och karriärmöjligheter.

Kurser i nyföretagande och jobbsökning

Kurser i nyföretagande och jobbsökning skulle kunna vara en lösning. På så sätt uppmuntras ökad sysselsättning bland medföljande till anställda med internationell bakgrund.

Kurser i affärskultur

Kommuner, näringslivsorganisationer och företag kan gemensamt anordna träffar om svensk affärskultur för expatriater i Västsverige. Dessutom kan kurser om olika länders affärskulturer och business to business utbyten mellan expatriater och svenskar genomföras regelbundet.

Myndigheter Information

En expatriat som flyttar till regionen behöver få information om vilka myndigheter som behöver kontaktas i olika ärenden. Dessutom behöver information om förenklingar och förbättringar ges. Det räcker inte med uppdaterade hemsidor utan informationsträffar behöver genomföras.

Inrätta Expatriatråd till myndigheter

Svenska myndigheter, i synnerhet Migrationsverket, Försäkringskassan och Skatteverket, bör skapa sig en uppfattning om upplevda problem med myndighetskontakter kopplat till expatriater för att bli mer kundanpassade.

Kontaktperson på modersmålet

Samtliga myndigheter som hanterar expatriatärenden bör överväga att införa möjligheten att få en personlig kontaktperson på modersmålet. Eftersom de tillfrågade i rapporten ger ett lågt betyg kring myndighetskontakter är det angeläget att göra en särskild satsning på detta område.

Korta handläggningstider för expatriatärenden

Myndigheter behöver korta handläggningstider för ärenden kopplade till expatriater. Många expatriater vittnar om trögheter i myndighetskontakter och långa handläggningstider för ärenden kopplat till exempelvis skola och socialförsäkringssystem. Dessutom måste en tydligare samkörning av ärenden mellan myndigheter kopplat till expatriater göras.

Avslutning

Vid genomgången av respondenternas förväntningar inför sin vistelse i Sverige får vi en indikation på hur bilden av Sverige är internationellt. Svaren stämmer väl överens med den generella Sverigebilden utomlands.

Från andra mätningar vet vi att Sverige som nation värderas generellt högt i internationella index och har ett starkt anseende utomlands. Detta visar bland annat CountryRep som tittar på hur konsumenter i G8 länderna ser på olika länder som varumärken. I denna hamnar Sverige på en tredje plats.

Däremot konstateras i en rapport från Svenska institutet, som undersökt den övergripande Sverigebilden internationellt, att kännedomen om vårt land minskar, främst i de stora tillväxtekonomierna och bland yngre personer.

En slutsats av dessa underlag och vår egen undersökning är att Sverige har ett högt anseende utomlands, men att detta också ställer krav i form av höga förväntningar på livet i vårt land. Vi behöver därmed både arbeta med den internationella bilden av oss och bemötandet på plats för att stå oss i den internationella konkurrensen.

Öka kännedomen om Sverige

Kännedomen om Sverige internationellt minskar, främst i utvecklingsekonomier och bland yngre personer. Det är till dessa länder och grupper vi måste vända oss för att locka hit kompetens och kapital och eftersom att resultaten i denna rapport visar att vi upplevs medelmåttiga inom en rad viktiga områden kopplar vi an till resonemanget om ökad kännedom.

Västsvenska kommuner, näringsliv och region behöver gå samman och ta fram en handlingsplan för att öka kännedomen om Västsverige utomlands. Arbetet bör drivas i nära samarbete med de myndigheter och departement nationellt som har till uppgift att främja Sverige internationellt.

Västsvensk handlingsplan

En översiktsplan bör tas fram av västsvenska kommuner för att belysa vilka styrkor och svagheter Västsverige upplevs ha. Utifrån den formuleras konkreta insatser i en handlingsplan för att strategiskt öka kännedomen om Västsverige internationellt.

Västsvenskt perspektiv i nationellt arbete

Utrikesförvaltningen och dess myndigheter måste i högre utsträckning lyfta västsvenska intressen i internationella sammanhang. Västsvenskt näringsliv och dess styrkor behöver vara representerat i samband med främjandeaktiviteter.

Gemensamt namn

Västsvenska parter behöver enas om ett namn för att tydligare kunna marknadsföra regionen utomlands. Diskussioner har förts kring detta tidigare och frågan behöver aktualiseras. Det är inte hållbart att vi marknadsför oss utifrån olika namn internationellt.

Omvärldsförankring

Främjandearbetet behöver drivas i utvalda delar av världen. Dels områden som liknar vår där relevant kompetens och kapital finns idag, men också tydligare i prioriterade tillväxtekonomier. «

Västsvenska Handelskammarens rapportserie

2005:1	Västsverige - en tyst del av Sverige 2004	2008:5	Svenska nav 2008
2005:2	Sårbarhetsindex 2004	2008:6	Konsekvenserna av ökat utländskt ägande i det svenska näringslivet
2005:3	Affärsrelevant forskning	2008:7	Fokus Attityd 2008
2005:4	Kampen om kompetensen 3. Flyttar våra företag?	2008:8	Kriminaliteten mot det västsvenska näringslivet
2005:5	Ny förbindelse över Göta älv	2008:9	Små och medelstora företags situation under krisens 2008
2005:6	The State of Primary Education for Expatriate Children in Göteborg 2005	2009:1	En tyst del av Sverige 2009
2005:7	Värdeskapande kompetens	2009:2	Västsverige-Skåne 0-5
2005:8	Fokus Attityd 2005	2009:3	Klimatet och affärerna
2005:9	Bygg ut E 20 till motorväg	2010:1	Turismen i Västsverige
2005:10	Svenska nav	2010:2	Reversibla körfält i Göteborgsområdet
2006:1	Fokus Attityd Skolledare	2010:3	The Neverending Story
2006:2	Värdeskapande persontransporter	2010:4	Bygg ny järnväg mellan Västsveriges två största städer
2006:3	Har vi en industri i världsklass?	2010:5	Risky Business
2006:4	Förtroendet för välfärdens leverantörer	2010:6	Dags att rensa upp bland bolagen
2006:5	Bryr sig västsvenskar i riksdagen om Västsverige?	2010:7	Svenska Nav 2010
2006:6	En tyst del av Sverige 2006	2010:8	Göteborgsregionen vs Malmöregionen 1-6
2006:7	Fokus Attityd 2006	2010:9	Fokus Attityd 2010
2006:8	Vägar till världen	2011:1	Bilden av industrin
2007:1	Making West Sweden a Better Location for International Companies	2011:2	Borås-Göteborg -Sveriges sämsta järnväg
2007:2	Ett viktigt stråk för svenskt gods	2011:3	En tyst del av Sverige 2011
2007:3	Sårbarhetsindex	2012:1	En underhållande del av Sverige
2007:4	Tillväxt Göteborg	2012:2	Fokus Mark - Om kommunala tjänstemäns attityder till näringslivet i Mark
2007:5	Farliga förbindelser. Om sårbarheten i Göteborgs trafiksystem	2012:03	The Neverending Story II
2007:6	Fokus Attityd 2007	2012:04	Fokus Attityd 2012
2008:1	Västsverige på väg	2012:05	Fokus Falköping - Om kommunala tjänstemäns attityder till näringslivet i Falköping
2008:2	Göteborg vs Gothenburg	2012:06	Fokus Kungälv - Om kommunala tjänstemäns attityder till näringslivet i Kungälv
2008:3	Vem blir känd i Göteborg?	2013:1	Svenska nav 2013
2008:4	Hur stort är Västsverige?		

*Rapporterna finns att ladda ner på
www.handelskammaren.net/rapporter*

Vi är företrädare för det västsvenska näringslivet och en mötesplats där människor och företag kan inspireras och skapa affärer.
Tillsammans med våra 2700 medlemsföretag arbetar vi för ett västsvenskt näringsliv i världsklass.
Vi gör Västsverige starkare.

www.handelskammaren.net

Göteborg

Mässans gata 18
412 51 Göteborg
031-83 59 00

Borås

Österlånggatan 40
503 37 Borås
033-41 05 55

Skövde

Varnhemsgatan 16A
541 27 Skövde
0500-59 50 30

Stockholm

Västra Trädgårdsgatan 15
111 53 Stockholm
08-411 34 10

Trollhättan

Innovatumområdet
Åkersjövägen 10
461 29 Trollhättan
0520-48 10 90

Uddevalla

Riverside
Museigatan 2
451 50 Uddevalla
0522-149 20